

STANOWISKO ZWIĄZKU PRZEDSIĘBIORCÓW I PRACODAWCÓW WS. POSELSKIEGO PROJEKTU USTAWY O ZMIANIE USTAWY O GOSPODARCE OPAKOWANIAM I ODPADAMI OPAKOWANIOWYMI

Opiniowany projekt ma na celu modyfikację przepisów ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi w taki sposób, by umieszczanie na opakowaniach oznakowań określonych w art. 15 ust. 1 ustawy (dotyczące m.in. rodzaju materiałów, z których zostały wykonane opakowania, czy przydatności opakowania do recyklingu) było nie dobrowolne, jak ma to miejsce w tej chwili, lecz obowiązkowe. Uzupełniając, przedstawiony projekt regulacji zakłada dopisanie do katalogu oznakowań informacji dot. frakcji odpadów, do której dane opakowanie winno trafić, a także frakcji odpadów, do której winny trafić odpady zawarte w opakowaniu produktu. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że to drugie określenie wydaje się mylące, ponieważ w opakowaniu znajduje się produkt, a nie odpady. Jeśli intencją projektodawcy było, by informacja dotyczyła frakcji odpadów, do której winny trafić odpady po zawartym w opakowaniu produkcie, wówczas właśnie takie sformułowanie („odpady po zawartym w opakowaniu produkcie”) powinno znaleźć się w treści regulacji. Jednocześnie, problematyczna staje się w takim układzie kwestia np. produktów spożywczych, po których nie pozostają żadnego rodzaju odpady.

Równolegle, przewiduje się wprowadzenie kary finansowej w wysokości od 10 do 50 tysięcy złotych za stosowanie opakowań niespełniających tych wymagań.

W ocenie Związku Przedsiębiorców i Pracodawców, analizowany projekt ustawy nie powinien być przedmiotem dalszych prac legislacyjnych, zarówno z uwagi na swoje braki i niedoskonałości, jak i brak merytorycznych podstaw do jego procedowania.

Przed wszystkim, projektowi zarzucić należy istotne braki formalne, w postaci choćby braku rzetelnej oceny wpływu proponowanych regulacji na sytuację przedsiębiorców. W uzasadnieniu lakonicznie stwierdzono, że projekt ustawy „wprowadzi pozytywne skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne”. Nadmieniono również, że regulacja „dotyczy przedsiębiorców, w tym mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców wprowadzających produkty w opakowaniach, wytwarzających opakowania, importujących opakowania oraz dokonujących wewnątrzwspólnotowego nabycia opakowań”. Tymczasem, zgodnie z art. 34 ust. 2 Regulaminu Sejmu RP, załączone do projektu ustawy uzasadnienie powinno przedstawiać przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne. Co więcej, ust. 2a tego samego artykułu stanowi, że w uzasadnieniu projektu ustawy, który dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej, jako odrębną część uzasadnienia, przedstawia się ocenę przewidywanego wpływu projektu ustawy na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Tym samym, przedstawiony projekt ustawy nie odpowiada wymogom określonym w Regulaminie Sejmu RP. Trudno bowiem uznać, by stwierdzenie, że projekt dotyczy przedsiębiorców z sektora MSP stanowiło ocenę jego przewidywanego wpływu na tę grupę podmiotów. Analogicznie, ocena że projekt „wprowadzi

pozytywne skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne” nie jest równoważna z przedstawieniem przewidywanych ww. skutków. Z uwagi na fakt, iż proponowana regulacja obejmuje swoim zakresem podmiotowym szeroki katalog przedsiębiorców, tego rodzaju uchybienia należy uznać za niedopuszczalne i wykluczające dalsze prace nad projektem w takim kształcie.

Poza powyższym zarzutem o charakterze techniczno-legislacyjnym, należy podkreślić, że przedstawiona inicjatywa nie zakłada żadnej komplementarności wobec już prowadzonych prac w zakresie:

- wdrożenia zgodnego z wymogami dyrektywy odpadowej modelu rozszerzonej odpowiedzialności producenta (ROP), a także
- prowadzonych na poziomie Unii Europejskiej prac dotyczących gospodarki o obiegu zamkniętym.

Należy podkreślić, że jedynie podejmowanie spójnych i skoordynowanych działań będzie mogło przyczynić się do wypracowania skutecznych rozwiązań mających na celu ochronę środowiska i stworzenie faktycznie skutecznego modelu gospodarki odpadami w Polsce. Przedstawiony projekt stanowi cząstkową inicjatywę, całkowicie oderwaną od szerszego kontekstu prac prowadzonych zarówno na poziomie krajowym, jak i unijnym.

Co więcej, przewidziane w projekcie ustawy *vacatio legis* jest, wzięwszy pod uwagę ewentualną konieczność dostosowania do nowych wymogów szerokiej grupy przedsiębiorców, wyjątkowo krótkie. Termin wejścia w życie nowych obowiązków o tak powszechnym charakterze powinien być szeroko konsultowany ze wszystkimi interesariuszami, tak by dostosować go do możliwości technologicznych i logistycznych biznesu.

Całkowicie osobnym wątkiem jest kwestia wprowadzania tego rodzaju dodatkowych obostrzeń i nowych obowiązków w tak szczególnym okresie, jakim jest pandemia koronawirusa. ZPP wielokrotnie apelował, by w tym czasie powstrzymać się od wprowadzania zmian legislacyjnych ukierunkowanych na zwiększenie obciążeń firm, które i tak w dużej części z trudnością przechodzą przez okres spowolnienia gospodarczego. Omawiany projekt ustawy stanowi z pewnością przykład regulacji wprowadzającej tego rodzaju nowe obciążenia, stąd też, również z uwagi na wyjątkowość bieżącego roku pod względem wpływu szeregu niezależnych czynników na gospodarkę, należy zarekomendować powstrzymanie się od procedowania go.

Mając na uwadze wszystkie powyższe względy, ZPP apeluje o niepodejmowanie dalszych prac nad projektem i wycofanie go przez wnioskodawców.